[illegible] çул тухать. Хакĕ 20 пус

1943
ИЮНЬ
8
ЫТЛАРИКУН
118(6355) №

Чăваш Коммуни

Пĕтĕм тĕнчери пролетарисем, пĕрлешĕр!

ВКП(б) ОБКОМĔПЕ
ШУПАШКАР ХУЛА КОМИТЕЧĔН,
ЧАССР ВЕРХОВНЫЙ СОВЕЧĔН
ТАТА ШУПАШКАР ХУЛА СОВЕЧĔН
ХАÇАЧĔ

Çураки вăхăтĕнче пысăк ĕç тухăçлăхĕ тата лайăх пахалăх кăтартса ĕçленĕшĕн, ĕççынни депутачĕсен райсовет исполкомĕсемпе ВКП(б) райкомĕсем тăратнă тăрăх, ялхуçалăхĕнче малта пыракансен республикăри Хисеп хăми çине çаксене кĕртнĕ:

Сĕнтĕр районĕ тăрăх:

135. **Свердлов ячĕпе тăракан колхоз** (колхоз председателĕ **Вязов** юлташ). Колхоз çураки ĕçĕсене пысăк пахалăхпа 5 кун хушшинче туса пĕтернĕ. Колхоз çураки ĕçĕсен планне 130 процент тултарса вĕçленĕ. Оборона фончĕ валли планран иртттерсе 2,5 гектар акса хăварнă. Çураки ĕçĕнче **Н. Вязов**, **Т. Долгова** акакансем уйрăмăнах палăрнă, вĕсем 13 ретлĕ сеялкăпа ĕçлесе, планпа палăртнă 5 гектар вырăнне, кунсеренех 8—9 гектар акса пынă. **М. Вязова**, **Е. Ковалева**, **А. Вязова** сухаçăсем фронтри пек ĕçленĕ, вĕсем кулленхи нормăна 120—145 процент тултарса пынă.

136. **„Красное Сормово" колхоз** (колхоз председателĕ **Майков** юлташ). Колхоз çураки ĕçĕсене пысăк пахалăхпа 6 кун хушшинче туса пĕтернĕ. Оборона фончĕ валли планран иртттерсе 5 гектар акса хăварнă. 1-мĕш бригада (бригадирĕ **Смелов** юлташ) пуринчен лайăх ĕçленĕ, вăл 5 кунта акса пĕтернĕ. Акакан **И. Иванов** фронтри пек ĕçленĕ, вăл нормăна кунсеренех 135 процент тултарса пынă.

С. Беяков, М. Октамовская, Е. Мочалова, А. Калашникова сухаçăсем кулленхи нормăна 150 процент тултарса ĕçленĕ, **И. Соколов, Т. Баранов**, В. Бойкова 115—117 процент тултарса пынă. **З. Трофимова** тата **Т. Ковалева** сӳрелекенсем кулленхи нормăна 170 процент тултарса ĕçленĕ.

137. **„Броневик" колхоз** (колхоз председателĕ **Игнатьев** юлташ). Колхоз çураки ĕçĕсене пысăк пахалăхпа 6 кун хушшинче туса пĕтернĕ. Çураки ĕçĕсен планне колхоз 126 процент тултарса вĕçленĕ. Оборона фончĕ валли планран иртттерсе 3 гектар акса хăварнă.

138. **„1905 год" колхоз** (колхоз председателĕ **Елагин** юлташ, комсомолăн пуçламăш организацийĕн секретарĕ **Гусева** юлташ). Колхоз çураки ĕçĕсене пысăк пахалăхпа 5 кун хушшинче туса пĕтернĕ, вăл çураки ĕçĕсен планне 121 процент тултарса вĕçленĕ. Оборона фончĕ валли планран иртттерсе 3 гектар акса хăварнă. **Русев** юлташăн бригади пуринчен те лайăх ĕçленĕ, вăл 4 кун хушшинче акса пĕтернĕ.

139. **„1-ое мая" колхоз** (колхоз председателĕ **Бычков** юлташ). Колхоз çураки ĕçĕсене пысăк пахалăхпа 5 кун хушшинче туса пĕтернĕ, вăл çураки ĕçĕсен планне 106 процент тултарса вĕçленĕ.

140. **„13 лет РККА" колхоз** (колхоз председателĕ **Федоров** юлташ). Колхоз çураки ĕçĕсене пысăк пахалăхпа 5 кун хушшинче туса пĕтернĕ, вăл çураки ĕçĕсен планне 113 процент тултарса вĕçленĕ.

Выльăх-чĕрлĕх валли утăпа силос ытлăн-çитлĕн хатĕрлер

Иртнĕ çулта Чăваш республики общественнăй выльăх-чĕрлĕхĕн йышне чылай ӳстерчĕ. Оборонăн Государственнăй Комитечĕн куçса çӳрекен Хĕрлĕ ялавне тата Пĕтĕм Союзри иккĕмĕш премине илме тивĕçлĕ пулчĕ. Çакă ĕнтĕ колхозсене кăçал татах та лайăхрах ĕçлеме хушать.

Выльăх-чĕрлĕхĕн хисепне малалла ӳстерсе пырас ĕçре выльăх апачĕсен базине тĕревесси чи малти вырăнта тăрать. Вăхăтра, лайăх тата çителĕклĕ чухлĕ утă-улăм, силос хатĕрлесе хумасăр выльăх-чĕрлĕхĕн йышĕпе продуктивноçне малалла ӳстерме май çук.

Выльăх-чĕрлĕх апат-çимĕçĕн базине çителĕклĕн хывса хăварма кăçал пирĕн условисем лайăх. Çуркуннене ир килсе тапкишĕлех ăшă та çумăрлă çанталăк пулчĕ. Курăксем ешĕл ӳссе пыраççĕ. Çаран ути тухăçлă пуласси паллах. Ĕç ĕнтĕ йăлтах хамăрта тăрать. Утă çулса пухас, силос хывмалли плана тултарас ĕçе пирĕн кăçал уйрăмах организованно та лайăх туса иртермелле. Выльăх-чĕрлĕх ĕрчетес ĕçре çĕнĕрен пысăк çитĕнӳсем тунипе Оборонăн Государственнăй Комитечĕн куçса çӳрекен Хĕрлĕ ялавне хамăр алăрах хăвармалла.

Пирĕн республикăри колхозсен халĕ уйхирте ырăн вырмалла пуличчен, силос хывмалли çулталăкри плана ăнăçлăн тултарма пур майсем те пур. Çакна шута илсе нумаях пулмасть ЧАССР Совнаркомĕпе ВКП(б) Обкомĕн бюровĕ райсовет исполкомĕсемпе ВКП(б) райкомĕсене силос хывмалли çулталăкри плана июлĕн 15-мĕшĕ тĕлне пурнăçлама халех пур мерăсене те йышăнма хушрĕç. Райисполкомсемпе ВКП(б) райкомĕсен силос хывмалли машинăсене пурне те юсаса ĕçе ямалла.

Силос хатĕрлес ĕç—питех те кирлĕ тата ответлă ĕç. Плана пăхнă чухлĕ силос хатĕрлесе хăварма колхозсенчи мĕнпур пек ĕç вăйне халех ĕçе тăратмалла. Çак ĕçре комсомолецсемпе çамрăксен, шкул ачисемпе пионерсен сивĕччĕн ĕçлемелле. Мари АССР-ĕнчи колхозсемпе социализмлă ăмăртăва тухса, Чăваш республикинчи колхозсем 1943 çулта мăйракаллă шултăра выльăхсен хисепне çĕнĕрен 25 процент чухлĕ, сыснасен хисепне 22 процент чухлĕ, сурăхсемпе качакасен хисепне 21 процент чухлĕ ӳстерме обязательство илнĕ. Вăрçă вăхăчĕн законĕ çапла: обязательство илтĕн—ăна тивĕçлипе пурнăçла, фронта стахановла ĕçлесе ответле. Утă çулса пухма тĕплĕн хатĕрленесси, силос хывма активлăн тытăнасси çак обязательствăсене пурнăçа кĕртессипе таччăн çыхăнса тăрать. Кунсăр пуçне, тата пирĕн колхозсен нимĕç оккупанчĕсенчен ирĕке кăларнă колхозсене общественнăй выльăх-чĕрлĕх ĕрчетес ĕçе юсаса йĕркелеме пулăшмалла. Хамăр фермăсенче плана пăхнинчен ытларах выльăх-чĕрлĕх ӳстерсе çав колхозсене тăванла пулăшу памалла. Иваново облаçĕнчи колхозниксен пусарăвне республикăри кашни колхоз тивĕçлипе йышăнса илмелле. Çапла вара выльăх апатне те кăçал пирĕн плана пăхнинчен ытларах хатĕрлемелле пулать.

Анчах тӳрех каламалла, силос хывас ĕç те, утă çулма хатĕрленесси те халĕ колхозсенче çителĕксĕр пулса пырать. Нумай колхозсенче силос хывма пуçламан-ха, утă çулмалли машинăсемпе ĕç хатĕрĕсене юсас, çавасене туптас ĕç юлса пырать. Сĕнтĕрвăрри районĕнче силос хывма виçĕ колхозра çеç, Сĕнтĕр районĕнче пĕр ялсоветĕнчи колхозсем çеç тытăннă.

Утă çулма пухас вăхăт çывхарса пырать. Косилкăсене ырăн паянах юсаса пĕтермелле. Çавăнпа пĕрлех утта алăпа çулма тĕплĕн хатĕрленмелле. Кашни ватă колхозник, утă çулас ĕçре хăй вăхăтĕнче ăстаçă пулнăскер, хăйĕн ăсталăхне çамрăксене пама тивĕçлĕ, çапла майпа утă çулма çĕнĕрен вуншар çамрăка вĕрентмелле.

Утă çулса пухас ĕç—массăллă ĕç. Анăçлăх кунта—хăвăрт ĕçленинчен килет. Кашни колхозник ĕçе тухмалла, пĕтĕм вăйран ĕçлемелле. Пĕр центнер утă та кăçал çăмăрпа ан йĕпентĕр. Йĕркеллĕн, хăвăрт ĕçлесе выльăх апачĕн пахалăхĕшĕн тимлĕн кĕрешер. Ĕçре дисциплинăна çирĕп тытса пырар: Утăна умлăн-хыçлăн тăрса мар, уйрăмăн тăрса ăмăртса çулас пулать. Тунă ĕçĕн шутне куллен çырса пымалла. Курăка вăл сĕткен пухнă вăхăтра, чечекре ларнă чухне çулса илер, ватмасăр лайăх типĕтсе пуçтарса хурар.

Выльăх-чĕрлĕх фермисенче ĕçлекен стахановецсем иртнĕ çул паха утăна, клевера выльăхсене авăртса çăнăх туса çитерчĕç. Çавăнпа та кăçал колхозсен уйрăмах лайăх курăклă улăхсене, акнă курăксене иртерех çулса илмелле. Çав улăхсенчи утта çамрăк выльăхсене çитерме тата çăнăх туса пама уйрăмăн хумалла.

Утăпа силос хатĕрлес ĕç ăнăçлă пуласси партипе совет вырăнти организацийĕсенчен, çĕрĕç органĕсенчен, мĕнпур колхозсемпе машинно-тракторнăй станцисенчен ответлă пулма ыйтать. Кăçал пирĕн колхозсем фронта çĕршыва выльăх-чĕрлĕх продукчĕсене нумайрах туса параччăр тесен, утă çулса пухас, силос хывмалли плана тултарас ĕçсене лайăх организацилесе иртермелле.

Заем укçине сийĕнчех парса татса тăван çĕршыв вăй-хăватне ӳстерер!

Заем укçине сийĕнчех тӳлеççĕ

ИШЛЕЙ, июнĕн 5-мĕшĕ, (Телефонпа). Ишлей районĕнчи колхозниксемпе колхозницăсем Государствăн Иккĕмĕш Военнăй Заемне кăларасси çинчен правительство пĕлтерӳне пысăк çĕкленӳпе кĕтсе илнĕ. Çак хыпара илсенех колхозсенче, районри учрежденисенче митингсем пулса иртнĕ. Малтанхи кунах заема районĕпе 3.500.000 тенкĕлĕх çырăннă, вăл шутран 2.440.000 тенкĕ укçине те хывнă.

Çĕнĕ заема çырăнас ĕçре уйрăмах çак ялсоветĕсенчи колхозниксемпе колхозницăсем пысăк паллăрах кăтартрĕç. Ямбайкасси ялсоветĕнчи (председателĕ Степанов) колхозсенче заема 83.600 тенкĕлĕх, Ярабайкасси ялсоветĕнче (председателĕ Пайзанов юлташ) — 115.000 тенкĕлĕх, Вăрман Сĕнтер ялсоветĕнче (председателĕ Конюхов) — 83.600 тенкĕлĕх, Хайманкасси ялсоветĕнче (председателĕ Соколов)—73.000 тенкĕлĕх, Ярмушкасси ялсоветĕнче (председателĕ Чельцов) — 71.000 тенкĕлĕх çырăнса, укçисене пурте сийĕнчех тӳлесе татнă.

Инекри Сталин ячĕпе тăракан колхоз председателĕ Д. Алферов юлташ 25.000 тенкĕлĕх çырăннă. Жданов ячĕпе тăракан колхоз председателĕ И. Осипов юлташ 7.000 тенкĕлĕх çырăнса укçине сийĕнчех тӳлесе татнă.

Заем çырăнса укçине тӳлесси малалла тем пысăк активлăхпа пулса пырать.

А. ФИЛИППОВ.

Пĕр сехет хушшинче 77 пин тенкĕлĕх çырăнчĕç

ОКТЯБРЬСКОЕ. (Телефонпа). Вăрманкассинчи «Культура» колхоз членĕсем çĕнĕ заем кăларни çинчен илтнĕ хыççăн çав заема пĕр сехет хушшинчех 77 пин тенкĕлĕх çырăнчĕç. Чи малтанах колхоз председателĕ О. Николаева 20 пин тенкĕлĕх çырăнчĕ, ун хыççăн фронтовик арăмĕ Л. Иванова 5 пин тенкĕлĕх çырăнса укçине çавăнтах тӳлерĕ.

Бригадирсем Е. Крылова, Л. Степанова, П. Владимирова, Фомина юлташсем 5-шер пин тенкĕлĕх çырăнчĕç. 16 çулхи хĕрача А. Смирнова 2 пин тенкĕлĕх, 67 çулхи колхозник В. Фролов 1.000 тенкĕлĕх çырăнчĕ.

77 пин тенкĕ укçана çав кунах перекет кассине хыврĕç.

С. П. РУМЯНЦЕВ.

* * *

Октябрьски районĕнче июнĕн 4-мĕшĕнче çĕнĕ заема 2 миллион та 315 пин тенкĕлĕх çырăнса укçине çав кунах перекет кассине хывнă. Колхозсем хăйсен фончĕсенчен 280 пин тенкĕлĕх çырăннă, укçине перекет кассине хывнă.

С. Р.

Заема пĕр талăкрах ытлашшипех сарнă

Çак çулхи июнĕн 5-мĕшĕнче 12 миллиард тенкĕлĕх кăларнă Государствăн Иккĕмĕш Военнăй заемне пĕр талăкра 14 миллиард та 561 миллион тенкĕлĕх çырăннă, çакă вăл заема уйăн кăларнă суммипчен 2 миллиард та 561 миллион тенкĕлĕх ытларах сарнине пĕлтерет.

СССР Наркомфинĕ А. ЗВЕРЕВ.
1943 ç. июнĕн 6-мĕшĕ.

Государствăн Иккĕмĕш Военнăй заемĕ Мускавра ăнăçлăн сарăлни

Государствăн Иккĕмĕш Военнăй заемне çырăнас ĕç Мускавра питех те ăнăçлă пырать. Июнĕн 5-мĕш кунĕ пĕтĕмĕ тĕлне Мускавра заема сарма шутланинчен 167 миллион та 800 пин тенкĕлĕх ытла çырăннă. Заема çырăнасси малалла пырать. (ТАСС).

Государствăн Иккĕмĕш Военнăй заемĕ Мускав облаçĕнче ăнăçлăн сарăлать

Государствăн Иккĕмĕш Военнăй заемне çырăнас ĕç Мускав облаçĕнче çав тери ăнăçлă пырать. Июнĕн 5-мĕш кунĕ пĕтĕмĕ тĕлне Мускав облаçĕнче заема сарма шутланинчен 162 миллион тенкĕлĕх ытла çырăннă. Заема çырăнасси малалла пырать. (ТАСС).

Заем сарас ĕç малалла пырать

Государствăн Иккĕмĕш Военнăй Заемне сарас ĕç пысăк çĕкленӳпе малалла пулса пырать. Республикăра июнĕн 8-мĕш тĕлне çĕнĕ заема 129.000.000 тенкĕлĕх сарнă, укçине 79.62.000 тенкĕ хывнă.

Ку ĕçре уйрăмах Канаш, Шупашкар, Вăрнар, Шăхасан, Ишлей, Красноармейски районĕсем малта пыраççĕ. Канаш районĕнче 5.428.000 тенкĕлĕх сарса, укçине 5.068.000 тенкĕ пухнă, Шупашкар районĕнче 4.836.000 тенкĕлĕх сарнă, укçине 4.130.000 тенкĕ хывнă, Вăрнар районĕнче 4.261.000 тенкĕ сарнă, укçине 3.691.000 тенкĕ пухса пынă.

Анчах хăшпĕр районсенче заем укçине пухасси çителĕксĕр пулса пырать-ха. Йĕпреç, Первомайски, Етĕрне, Элĕк районĕсем ку тĕлĕшпе юлса пыраççĕ.

Ĕççыннисен хăватлă пулăшăвĕ

СĔМĔРЛЕ, июнĕн 5-мĕшĕ. (Хамăр корр., телефонпа). Районри ĕççыннисем Государствăн Иккĕмĕш Военнăй Заемне пысăк патриотла çĕкленӳпе çырăнаççĕ. Çакă вăл пирĕн халăх фронта хăватлăн пулăшса тăнине тепĕр хут кăтартса парать.

Мыслекри «Ударник» колхоз членĕсем, 50 çын 65 пин тенкĕлĕх çырăнса, укçине сийĕнчех парса татрĕç. Колхоз председателĕ Колочков юлташ 77 пин тенкĕлĕх çырăнчĕ, укçине те пĕтĕмпех хыврĕ. «Волга» колхоз членĕсем, пурĕ 34 пин тенкĕ çырăнса, укçине парса татрĕç. Ферма заведующийĕ М. Косова юлташ 4 пин тенкĕлĕх çырăнчĕ, укçине сийĕнчех хыврĕ. Ялăн юлташĕ стахановка Федорова юлташ та, çĕнĕ заема 4 пин тенкĕлĕх çырăнса, укçине пĕтĕмпех парса татрĕ.

Военнăй заема сарас ĕç предприятисемпе учрежденисенче те ăнăçлăн пырать. Киров ячĕпе тăракан промысла артелĕнче ĕçлекен стахановка Надя Вахачева юлташ 2 пин тенкĕлĕх çырăнса укçине 500 тенкĕ хыврĕ. Артельри работницăсем Лыкова, Леонтьева юлташсем икĕ уйăхри ĕçукçи чухлĕ çырăнчĕç.

Комбинатри 2-мĕш номерлĕ цехра ĕçлекенсем пурте ĕçукçин 150 процентĕ чухлĕ çырăнчĕç.

Çĕнĕ заем тухнипе пуçланса кайнă политикăллă çĕкленӳ рабочисемпе колхозниксем хушшинче вăйлансах пырать. Государствăн военнăй заемне сарас тĕлĕшпе массăллă-ăнлантарулла ĕçе ертсе пыма ВКП(б) райкомĕ районри актива колхозсене ячĕ.

ХАР. ЛИСИН.

17 пин тенкĕлĕх çырăнчĕç

ЕТĔРНЕ. Государствăн вăрçă вăхăтĕнчи Иккĕмĕш Заемне çырăнса, подписной лист çине чи малтан «Сура» колхозри комсомол организацийĕн секретарĕ Кузьмина юлташ алă пуснă. Вăл—ялти çамрăксен организаторĕ, колхозăн фермисене кăтартуллăн ертсе пырать, стахановка. Çĕнĕ заема 5.000 тенкĕлĕх çырăнса, укçине те сийĕнчех кăларса пачĕ. 24 комсомолец колхозра. Вĕсем пурте çĕнĕ заемăн облигацийĕсене туянчĕç. Çирĕм виççĕн 17 пин тенкĕлĕх çырăнчĕç, укçине сийĕнчех тӳлесе татрĕç.

Радио итленĕ хыççăн

Июнĕн 4-мĕшĕ. Первомайск ялсоветĕн канцелярийĕнче темĕн чухлĕ çын, кунта комсомолецсемпе комсомолкăсем, колхозниксемпе колхозницăсем радио тăрăх каласма тытăнасса кĕтсе лараççĕ. Мускавран Государствăн Иккĕмĕш Военнăй Заемне кăларни çинчен пĕлтермелле.

Шăп, сăрттре шăпа вĕçни те илтĕнет. Акă радио каласма тытăнчĕ, çынсем татах репродуктор умне куçса ларчĕç.

Передача вĕçленчĕ. Çавăнтах заема вырнаçтарас ĕç пуçланчĕ. Кунта пухăннă çынсем пĕрин хыççăн тепри Государствăн Иккĕмĕш Военнăй Заемне çырăнма тытăнчĕç.

«Пожакар» колхоз председателĕ фронтовик ашшĕ Николай Давыдов вунă пин тенкĕлĕх çырăнса укçине те çавăнтах хыврĕ. Левоневский ячĕпе тăракан колхоз председателĕ Иван Клементьев 2000 тенкĕлĕх, «Ильич» колхоз фермин пуçлăхĕ Никанорова Анна 2000 тенкĕлĕх, колхоз сторожĕ инвалид А. Артемьев 1.000 тенкĕлĕх çырăнса укçине те тӳлерĕç.

Çапла вара Первомайск ялсоветне кĕрекен колхозсенче пĕр талăк хушшинче Государствăн Иккĕмĕш Военнăй Заемĕ 119.188 тенкĕлĕх сарăлчĕ, укçине те пĕтĕмĕшпех пухнă.

Заема çырăнас ĕçе мĕнпур ĕççыннисене явăçтарас тĕлĕшпе ялсоветпа колхоз работникĕсем тата комсомолăн пуçламăш организацийĕсем тăрăшса ĕçлеççĕ.

Ив. МАЛГАЙ.

Сĕрпӳ районĕ.

Шупашкарти эрех заводĕнче

Эрех заводĕнчи рабочисемпе работницăсем çĕнĕ заема патриотла пысăк çĕкленӳпе кĕтсе илчĕç. Вĕсем кĕске вăхăт хушшинчех уйăхри ĕçукçи фончĕнчен темиçе пин тенкĕ иртерсе çырăнчĕç. Рабочисемпе инженерла-техникла работниксем пурте ĕçукçин 150 процентĕ чухлĕ çырăнчĕç.

Дапзе, Мальцева, Баданова, Сазонова, Шкурович юлташсем икĕ уйăхри ĕçукçи чухлĕ çырăнчĕç. Фронтовик арăмĕ Кузьмина юлташ çĕнĕ заема икĕ уйăхри ĕçукçи чухлĕ çырăнса митингра çапла каларĕ:

— Манăн упăшка вăрçă малтанхи кунĕнчен фронтра çапăçать. Эпĕ кунта хамăн икĕ çамрăк ачана пурнатăп. Эпĕ тăван Хĕрлĕ Çара пĕтĕм вăйран пулăшма хатĕр. Çĕнĕ заем тăшмана тĕп тума çĕре каять. Эпĕ пĕлтĕр Военнăй заема пĕр уйăхри ĕçукçи чухлĕ çырăнса илнĕ. Кăçал икĕ уйăхри ĕçукçи чухлĕ çырăнатăп.

Завод коллективĕнче заем сарас ĕçе пĕр сехет хушшинче вĕçленĕ.

Совет Информаци Бюровĕнчен

Июнĕн 5-мĕшĕнчи каçхи пĕлтерӳ

Июнĕн 5-мĕшĕнче фронтра паллă улшăнусемех пулман.

* * *

Хĕвеланăç фронтĕнче пирĕн чаçсем 200 нимĕç салтакĕпе офицерне çити вĕлернĕ, тăшманăн 3 дзотне ишĕлтерсе антарнă, пĕр артиллери батарейине тата 6 пулемета пĕтерсе тăкнă. Пĕр участокра стрелковăй рота 3 танк пулăшнипе нимĕçсене атакăланă тата тĕреклетнĕ пунктсене йышăнса илнĕ. Пирĕн войскăсем 7 пулемет, винтовкăсем тата патронсем тытса илнĕ.

* * *

Калинин фронтĕнчи пĕр участокра нимĕçсен пĕр батальона çити пехоти артиллери пулăшнипе темиçе хутчен атакăланă. Пирĕн подразделенисем тăшманăн пур атакисене те ăнăçлăн сирсе янă, нимĕçсене пысăк çухатусем кӳнĕ. Трофейсем тытса илнĕ тата тыткăна илнисем пур. Тепĕр участокра нимĕç разведчикĕсен отрячĕ пирĕн войскăсем вырнаçса тăнă вырăна кĕрсе кайма хăтланнă. Пирĕннисем пăшалпа тата пулеметпа пеме пуçласан, гитлеровецсем каялла çаврăнса кайнă, пирĕн позицисем умĕнче вĕсен 30 виллене çити выртса юлнă.

* * *

Лисичанск районĕнче пирĕн артиллеристсем тăшманăн хăй тĕллĕн çӳрекен орудине пĕтерсе тăкнă, темиçе автомашина тата вăрçă грузĕсем турттарса пыракан 10 лава çĕмĕрсе тăкнă. Тепĕр участокра пирĕн минометчиксем, нимĕçсен пехоти пĕр тĕле пухăнса тăнă вырăна персе, 60 гитлеровеца çити пĕтерсе тăкнă.

* * *

Дон çинчи Ростовран хĕвеланăçнерехре артиллери хутран-ситрен персе тăнă. Пирĕн артиллеристсем тăшманăн 4 дзотне ишĕлтерсе антарнă, 5 станковăй пулеметне пĕтерсе тăкнă, артиллерин тата минометсен темиçе батарейине пусарса лартнă. Капитан Вамизанцев юлташ командир пулса тăракан подразделенире 14 снайпер май уйăхĕнче 174 гитлеровеца вĕлернĕ. Снайпер Парахин юлташ 60 нимĕçе вĕлернĕ, Бочаров юлташ — 40 нимĕçе, снайпер Ардышев юлташ 16 нимĕçе вĕлернĕ.

* * *

Ленинград фронтĕнче пирĕн подразделенисем тата снайперсем тăшманăн [illegible] 200 салтакĕпе офицерне ытла пĕтерсе тăкнă. Ленинград патне пыракан çулсем çинче сывлăшри çапăçусенче пирĕн летчиксем 7 нимĕç самолетне персе ӳкернĕ.

* * *

Ленинград облаçĕнчи районсенчен пĕринче кĕрешекен партизансен отрядне хирĕç нимĕçсем полицин пысăк отрядне янă. Тăшман партизансене çавăрса илсе пĕтерсе тăкма хăтланни пĕри те ăнăçлă пулман. Лайăх маневрсем туса, совет патриочĕсем тăшманпа тӳрремĕн тытăçса каясран пăрăнса пынă, хăйсем çав вăхăтрах гитлеровецсене кĕтмен çĕртен сасартăк пыра-пыра çапнă. Темиçе кун хушши пынă çапăçусенче партизансем нимĕçсен полицине 300 çынна çити пĕтерсе тăкнă. Çав партизансен отрячĕн пĕр ушкăнĕ халăх пурăнакан пысăк пункта кĕрсе кайнă та горючи складне вут тивертнĕ, ун чухне çав складра пĕр пин тоннăна яхăн бензин тата сĕрмелли çусем пулнă. Пушар 3 кун пынă. Партизансен тепĕр ушкăнĕ нимĕçсен тепĕр çар эшелонне ӳпĕнтерсе янă. Паровоз тата тĕрлĕрен çар грузĕ тиенĕ 24 платформа çĕмĕрĕлнĕ.

* * *

Нимĕçсен 251-мĕш пехотнăй дивизийĕнчи 450-мĕш полкăн 7-мĕш ротинчен тыткăна лекнĕ ефрейтор Эвальд Вок çапла каласа панă: «Пирĕн дивизи темиçе уйăх хушши фронтран аякра, тылра тăчĕ. Анчах унта тăнă чух та пирĕн кунçул нихăçан та лăпкă пулман. Пирĕн гарнизонсене партизансем тапăнатчĕç, вĕсем çул çинчи обозсене ярса илетчĕç, пирĕн салтаксемпе офицерсен пĕчĕкрех ушкăнĕсене пĕтерсе тăкатчĕç. Рота командирĕ — обер-лейтенант Циммерман пирĕнпе пĕрре çапла каларĕ: «Командовани партизансене тĕпшипех пĕтерсе тăкма хушать, эпир партизансене хамăр пĕтерсе тăкмасан, вĕсем хăйсем пире пĕтерсе тăрахаççĕ», — терĕ. Часах пирĕн батальона партизансен отрядне пĕтерсе тăкма хушрĕç. Партизансемпе вăрçасси пире пысăк çухатусем тӳстерменни эпир малтанхи кунсенчех курса пĕлтĕмĕр. Партизансем лайăх хĕçпăшалланнă, вĕсем сасартăк, нимĕн кĕтмен çĕртен тапăнаççĕ. Икĕ [illegible] хушши пынă çапăçусенче пирĕн ротăран 40 салтака вĕлерчĕç. Эпĕ фронтра пулнă çын, разведкăра çӳренĕ, хăрушă заданисене пурнăçа кĕртнĕ. Анчах та манăн çакна калас килет: партизансем пытанса тăнă вăрманти пек эпĕ текех нихăçан та, никçан та хăраман. Ытти салтаксемпе офицерсем те çав вăрманта ман пекех чĕтресе ернĕ. Ним усăсăр атакăсем хыççăн питех те сайралса юлнă батальон çав вăрмантан тухиччен пĕр вĕçĕмсĕр хăраса тăчĕ».

* * *

Франци патриочĕсем нимĕç оккупанчĕсемпе кĕрешес ĕç ӳссе сарăлсах пырать. Сен-Клод хулинче французсем нимĕçсен пĕр поезд хуралне пĕтерсе тăкнă та гитлеровецсем Германие каторгăна ĕçе яма хăваласа пухнă рабочисене пурне те ирĕке кăларнă. Эперне хулинче ирĕклĕ стрелоксем нимĕçсен çар складне вут тивертсе çунтарса янă. Рибекур çывăхĕнче патриотсем чугунçулпа нимĕç салтакĕсене турттарса пыракан эшелона ӳпĕнтерсе янă. Бургун каналĕ çинчи шлюза сирпĕнтерсе янă. Марсель хулинче ирĕклĕ стрелоксем нимĕçсен 2 офицерне вĕлернĕ, 5 салтакне амантнă, çар гаражне вут тивертнĕ. Ртан районĕнче железнодорожниксем 36 паровоза юрăхсăра кăларнă.

Июнĕн 6-мĕшĕнчи каçхи пĕлтерӳ

Июнĕн 6-мĕшĕнче фронтра паллă улшăнусемех пулман.

Иртнĕ эрнере, майăн 30-мĕшĕнчен пуçласа июнĕн 10-мĕшне çитиччен, сывлăшри çапăçусенче, аэродромсем çинче тата зенитнăй артиллерипе войскăсем пенипе нимĕçсен 752 самолетне пĕтерсе тăкнă. Çав вăхăт хушшинче пирĕн 212 самолет пĕтнĕ.

* * *

Июнĕн 5-мĕшĕнче пирĕн авиаци чаçĕсем фронтăн тĕрлĕ участокĕсенче войскăсемпе грузсем турттарса пыракан нимĕçсен 30 автомашининчен кая мар пĕтерсе тăкнă, боеприпассен пĕр складне тата 3 горючи складне сирпĕнтерсе янă, полевой тата зенитнăй артиллерин 6 батарейине пусарнă, темиçе чугунçул эшелонне çĕмĕрсе тăкнă е çунтарса янă, десант антармалли хăй тĕллĕн çӳрекен 4 баржăна шыва путарнă тата хуралта çӳрекен 3 катера сиенленĕ.

* * *

Хĕвеланăç фронтĕнче пирĕн чаçсем нимĕç салтакĕсемпе офицерĕсене 300 çынна çити пĕтернĕ, 10 пулемет çĕмĕрсе тăкнă, артиллерин 4 батарейине тата минометсен 2 батарейине пусарнă. Пĕр участокра пĕр чаçăн разведка отрячĕ тăшман позицийĕсене атакăланă. Пирĕн боецсем тăшман траншейисене вăркăнса кĕрсе кайнă та 100 гитлеровеца çити пĕтерсе тăкнă. Хăйсене панă задачăна пурнăçа кĕртнĕ хыççăн разведчиксем тыткăна лекнĕ тăшман çыннисене илнĕ те хăйсен чаçне таврăннă.

* * *

Севск районĕнче тăшман хăйĕн унччен çухатнă позицийĕсене каялла тавăрма хăтланса, пехота тата танк вăйĕсемпе темиçе хут та контратака тунă. Пирĕн подразделенисем нимĕçсен контратакисене пурне те сирсе янă, йышăнса илнĕ позицисене хăйсен аллинче çирĕп тытса тăраççĕ. Усăсăр атакăсенче тăшман вилнисене кăна шутласан та, 200 салтакпа офицера çити çухатнă. Пирĕн боецсем 4 нимĕç танкне персе çĕмĕрнĕ, пĕр орудие, темиçе пулемет, автоматсем тата винтовкăсем тытса илнĕ. Тыткăна илнисем пур.

* * *

Балаклейăран кăнтăртарахра пирĕн чаçсен артиллеристсемпе минометчикĕсем нимĕç пехотине пĕр ротăна çити вĕлерсе пĕтернĕ, грузсем турттарса пыракан 5 автомашинăпа 11 лава пĕтерсе тăкнă, тăшманăн дзочĕпе 2 наблюдательнăй пунктне ишĕлтерсе антарнă. Пĕр чаçри снайперсем 40 гитлеровеца вĕлернĕ.

* * *

Ленинград фронтĕнче пирĕн подразделенисем нимĕç салтакĕсемпе офицерĕсене 100 çынна ытла пĕтерсе тăкнă. Артиллеристсемпе минометчиксем боеприпассен складне сирпĕнтерсе янă, грузсем турттарса пыракан 6 автомашинăпа 20 лава пĕтерсе тăкнă, тăшманăн 6 дзочĕпе 3 наблюдательнăй пунктне ишĕлтерсе антарнă. Сывлăшри çапăçусенче пирĕн авиаци 22 нимĕç

(Вĕçĕ 2-мĕш страницăра).

Совет Информаци Бюровĕнчен

Июнĕн 6-мĕшĕнчи каçхи пĕлтерĕвĕн вĕçĕ

самолетне персе ӳкернĕ. Унсăр пуçне тата 5 нимĕç самолетне зенитлă артиллери пĕтерсе тăкнă.

* * *

Пинск облаçĕн районĕсенчен пĕринче кĕрешекен партизансен отрячĕ нимĕçсен халăх пурăнакан пĕр пысăк пунктри гарнизонне тапăннă. Хаяр çапăçура партизансем 150 тăшман салтакĕпе офицерне пĕтерсе тăкнă, 4 миномет, 17 пулемет, 100 винтовка ытла тата 20 пин патрон тытса илнĕ. Полесьери партизансен ушкăнĕ, минăсем лартса, нимĕçсен фронта пыракан эшелонне сирпĕнтерсе янă. Паровоз, автомашинăсем тиенĕ 2 платформа тата салтаксем ларса пынă пĕр вагон çĕмĕрĕлсе кайнă. Пĕр-пĕрин çине перкеленĕ вăхăтра тата крушенире 50 гитлеровеца çити вилнĕ. «Фашизма вилĕм» ятлă отрядри партизансем нимĕçсен хуралне пĕтерсе тăкнă, гитлеровецсем Германие каторгăлла ĕçе хăваласа каякан мирлĕ совет граждансене ирĕке кăларнă.

* * *

Нимĕçсен 161-мĕш пехотнăй дивизийĕнчен Хĕрлĕ Çар енне куçнă салтак Конрад В. çапла каласа панă: «Пирĕн ротăри салтаксен пĕр пĕчĕк ушкăнĕ унтер-офицер званине илме ĕмĕтленет. Çак карьеристсемшĕн вăрçă професси пулса тăнă. Вĕсем çаратса, мул пухса пуйса кайма шутлаççĕ. Ыттисем вара килес çапăçусене хăраса кĕтсе тăраççĕ. Манăн юлташсен шухăш-кăмăлĕсем пит те начар. Вĕсенчен пĕри мана çапла каларĕ: «Сталинград патĕнче вырăссем пире питĕ пысăк «хурана» хупса хучĕç, унта вара Паулюс фельдмаршалăн çарĕ пĕтĕмпех пĕтсе ларчĕ. Германия ку вăрçăра çурри аяла пулнă. Манăн вăл аяла пулнăшăн пĕрре те хамăн пурнăçа парас килмест», терĕ. Пирĕн салтаксене Германи хулисем çине бомбăсем пырса пăрахни ытла та йывăр хуйха ярать».

* * *

Люблин сывăхĕнче (Польша) партизансен Мицкевич ячĕпе тăракан отрячĕ нимĕçсен карательнăй отрячĕпе хаяррăн çапăçса тăшмана йывăр сухатусем кӳнĕ. Жирардов сывăхĕнче партизансем нимĕçсен 2 эшелонне ӳпĕнтерсе янă. Пĕр крушенире нимĕçсен 20 офицерĕ тата темĕн чухлĕ салтакĕ вилнĕ. Тепĕр районта партизансем 3 нимĕç самолетне тупăпа тата пулеметпа персе ӳкернĕ.

Пирĕн авиаци Брянск чугунçул узелне тата Карачев станцине тапăнни

Июнĕн 5-мĕшĕ ыран тенĕ чух çĕрле пирĕн инçете вĕçекен авиаци Брянск чугунçул узелне тата Карачев станцине массăллăн вĕçсе пырса тапăннă.

Пирĕн самолетсем июнĕн 4-мĕшĕ ыран тенĕ чух çĕрле Орел чугунçул узелне çĕмĕрсе тăкнă пирки Брянск чугунçул узелĕнче тата Карачев станцинче нимĕçсен çар эшелонĕсем нумай капланса тăнă. Тăшманăн çав эшелонĕсем çине ĕнтĕ июнĕн 5-мĕшĕ ыран тенĕ чух çĕрле пирĕн авиаци бомбăсем нумай пăрахнă. Бомбăсем пырса ӳкнипе пушарсем нумай тухнă, темĕн пек вăйлă взрывсем пулнă.

Пирĕн самолетсем, пĕринсĕр пуçне, пурте хăйсен базисене таврăннă.

◆

Украина çамрăкĕсен митингĕ

Июнĕн 6-мĕшĕнче Украина çамрăкĕсен виççĕмĕш митингĕ пулса иртнĕ.

Митингра çаксем тухса калаçнă: Украина Комсомолĕн Центральнăй Комитечĕн секретарĕ М. Пидтыченко, Совет Союзĕн Геройĕ гварди сержанчĕ Д. Остапенко, «Краснодонуголь» тресчĕн 7-16-БИС номерлĕ шахтинче ĕçлекен работница А. Коротких, гварди майорĕ летчик С. Швеця, Совет Союзĕн Геройĕ генерал-майор Наумов, нимĕç каторгинчен тарса тухнă Украина хĕрĕ М. Задороженко, Ворошиловградри учительница А. Орлова, Харьков облаçĕнчи нимĕç захватчикĕсенчен ирĕке кăларнă Кондрашевка ялĕнчи колхозница М. Григорьева, УССР искусствисен тава тивĕçлĕ деятелĕ Ф. Козицкий композитор.

Митингра пулнă çамрăксен представителĕсем Украина çамрăкĕсене чĕнсе калана сырăва йышăннă.

Митингра пулнă çамрăксем пысăк хавасланса Верховный Главнокомандующине Совет Союзĕн Маршалне Сталин юлташа ырă сунса салам янă.

Митинг Украинăри КП(б) Центральнăй Комитечĕн секретарьне Н. С. Хрущев юлташа салам янă. (ТАСС).

◆

Виççĕмĕш Пятилетка заемĕн виççĕмĕш çулхи кăларăмĕн выляvĕ

Июнĕн 5-мĕшĕнче Мускавра Виççĕмĕш Пятилетка заемĕн (виççĕмĕш çулхи кăларăмĕн) 10-мĕш выляве пулса иртнĕ.

Вылявра 846.400 выигрыш, пĕтĕмпе 134.743,200 тенкĕлĕх пулнă, вăл шутран 92 выигрыш 3.000-шер тенкĕлĕххисем, 460 выигрыш 1.000-шер тенкĕлĕххисем, 4.600 выигрыш 500-шер тенкĕлĕххисем, 110.400 выигрыш 200-шер тенкĕлĕххисем, 730.848 выигрыш 150-шар тенкĕлĕххисем пулнă. (ТАСС).

Кăçал та малти ретре

ТĂВАЙ. «Красная Чувашия» колхозри колхозниксемпе колхозницăсем фронт валли ытларах тырпул, пахча-çимĕç, промышленность валли чĕртавар туса парас тĕллевпе ывăнма пĕлмесĕр ĕçлеççĕ.

— Пирĕн колхозниксем, кăçал кашни гектар çинчен 100 пăт тĕштырă туса илеççĕ,—тет колхоз председателĕ, фронтовик Петр Иванов.

Çапла калама унăн сăлтав пур. «Красная Чувашия» колхоз районра чи пысăк колхоз пулсан та, унта ĕç дисциплини яланах çирĕп пулнă, колхозниксем пысăк хастарлăхпа ĕçлеççĕ, фронт интересĕсене пурнăçлаççĕ. Иртнĕ çул колхоз районра пур ĕçсемпе те мала тухнă, государство умĕнчи обязательствăсене ытлашшипех парса татнă. Кунсăр пуçне, танксемпе самолетсем туma 350 пин тенкĕ панă, оборона фондне 100 пăт тырă хывнă, кăçалхи натуроплата шучĕпе государствăна 300 центнер тырă панă.

Кăçал та çавăн пекех. 924,5 гектар çинчи тырпулсене, пахча-çимĕçсене тата ытти техникăллă культурăсене вăл кĕске срокра тата пысăк пахалăхпа акса хăварчĕ. Кунсăр пуçне оборона фончĕ валли, фашистла ирсĕрсенчен ирĕке кăларнă районсене пулăшма çураки планĕнчен ирттерсе 28 гектар тĕрлĕ тырă акса хăварчĕ.

Иртнĕ çул колхоз кок-сагыз тымарĕ туса парас плана ирттерсе тултарнăшăн 120 мăшăр калуш преми илнĕччĕ, кăçал кок-сагыз акса тăвас плана вĕсем татах ӳстерчĕç. Халĕ вĕсем пысăк тухăçлă кок-сагыз илессишĕн тимлĕн кĕрешеççĕ.

Вăйлă тырпулшăн пыракан социализмлă ăмăртура пур бригадăсемпе колхозниксем те аван примерсем кăтартаççĕ. Колхозăн ăмăрту ялавĕ Феодора Дмитриева юлташ ертсе пыракан 11-мĕш бригада аллинче. Ку бригада çуракинче пысăк хастарлăх кăтартрĕ. Тырпулсене пухса кĕртес ĕçе те халь тивĕçлипе хатĕрленсе пырать. Çава-çурласене туптанă, транспорт хатĕрĕсене юсанă. Витнĕ итеме те юсанă, тасатнă.

Колхозра парти тата комсомол организацийĕсем пур. Коммунистсемпе комсомолецсем пĕтĕм ĕçĕн организаторĕсем пулса тăраççĕ. Çуракинче 8 комсомолец сухаçăсем пулса ĕçленĕ, вĕсем ĕç нормине кулленех 120—130 процент тултарса пынă.

Государство çĕнĕ заем кăларнине колхозниксем пысăк хаваспа кĕтсе илчĕç. Правительство постановленине ырларĕç. Çĕнĕ заема пурĕ 350 пин тенкĕлĕх çыранса илчĕç, укçине те çийĕнчех тӳлерĕç.

В. ЧЕРНОВ,
Тăвай МТС Политотдел начальникĕ.

СИЛОС ХЫВАÇÇĔ

СЕНТĔРВĂРРИ. Районри колхозсенче силос хывас ĕç пуçланчĕ. Районри çĕрĕç пайĕ силос хывмалли плана кашни колхоза çитерчĕ. «Сĕнтĕрпуç» колхозри комсомол организацийĕ силос валли курăк пухас ĕçе çамрăксене тата шкулсенче вĕренекен ачасене анлăн хутшăнтарать.

Кĕçĕн Маклашкинăри «Красная Армия» колхозра та силос хывма активлăн хатĕрленеççĕ. Пĕлтĕрхи шăтăксене тарăнлатса тӳрлетеççĕ, çĕнĕрен шăтăксем чаваççĕ.

П. ТИТОВ,
Райçĕрĕç пайĕн главнăй агрономĕ.

КОМБАЙНЕР ПОМОЩНИКĔСЕМ

Çак кунсенче Тăвай МТС-ĕ 18 çынна комбайнер помощникĕсен курсĕнче вĕрентсе кăларчĕ, вĕсенчен 15-шĕ хĕрачасем. «Красная Армия» колхоз членĕсем Нина Игнатьевăпа Анастасия Иванова, «Искра Ильича» колхоз членĕ Л. Спиридонова юлташсем курсран «отлично» паллăсемпе вĕренсе тухрĕç. Халĕ комбайнер помощникĕсем хăйсене çирĕплетсе панă комбайнсене юсас ĕçе хутшăнчĕç. Çапла вĕсем хăйсен Хĕрлĕ Çара кайнă тăван ашшĕсемпе пиччĕшĕсем вырăнне ĕçлеме тăчĕç.

Анастасия Иванован 4 пиччĕшĕ тăшмана хирĕç Хĕрлĕ Çарта çапăçаççĕ. Пĕр пиччĕшĕ Игнатий Иванов Хĕрлĕ Çара кайиччен МТС трактористчĕ пулса ĕçленĕ. Командовани заданине пурнăçланăшăн Правительство ăна «Хĕрлĕ Çăлтăр» орденĕпе наградăланă.

— Эпĕ,—тет Анастасия Иванова,— хĕрӳ ĕçре пиччерен юлмастăп...

Кадрсем хатĕрлес ĕçе эпир малти вырăна хунă. Июнĕн 10-мĕшĕнчен МТС-ра сложнăй молотилкăпа ĕçлекен машиноведсен курсĕ ĕçлеме пуçлать.

В. ЧЕРНОВ.

ПОДСОБНĂЙ ХУÇАЛĂХРА

Хĕвел тухман-ха. Ирхи кăвак шуçăм кăйăк сĕнкер чаршавне сирет. Никандр Васильевич артелĕн подсобнăй хуçалăхĕ еннелле утарчĕ. Унта çитнĕ çĕре, пахча-çимĕç енĕпе ĕçлекен агроном Иванов юлташ пахча-çимĕçсем епле шăтнине тĕрĕслесе ăна хирĕç тухать.

— Кĕçĕр вăйлă тăм ӳкнĕ, теплицăсене витсе хăварман пулсан, вăл чылай çиен кӳме пултарнă, — тет Никандр Васильевич сип-симĕс те типтикĕс шăтнă помидорсемпе купăстасем çине савăнăçлăн пăхса. Вăл пур теплицăсене те пăхса çаврăнчĕ. Юлашкинчен Иванов юлташа асăрхаттарса:

— Кăçал пирĕн хамăр хуçалăхра пĕлтĕрхинчен икĕ хут ытларах пахча-çимĕç туса илмелле, çавăнпа халĕ пурин те çине тăрса ĕçлеме тивет, — терĕ.

Никандр Васильевич Баранов юлташ Сталин ячĕпе тăракан артель председателĕ пулса ĕçлеме пуçлани çулталăк çитрĕ. Çав вăхăт хушшинче артель хăйĕн сăн-сăпатне йăлтах улăштарчĕ.

Артель производство планне уйăхсерен тултарайман. Подсобнăй хуçалăхра та йĕрке пулман. Баранов юлташа малтанхи вăхăтра ĕçре пулăшакансем те пулманпа пĕрех. Квалификациллĕ рабочисем вăрçа тухса кайнă. Баранов юлташ йывăрлăхран хăраса ӳкмест. Вăл артель ĕçне лайăхлатассишĕн куннe-çĕрне пĕлмесĕр ĕçлет. Подсобнăй хуçалăх валли 3,5 гектар çĕр уйăрттарать. Ку çĕр лаптăкĕ çине тĕрлĕрен пахча-çимĕçсем лартса хăвараççĕ. Пĕлтĕр рабочисен столовăйĕ валли çителĕклĕ пахча-çимĕç хатĕрлесе, ытлашшине 70 пин тенкĕлĕх ытла сутнă. Кăçал подсобнăй хуçалăхран 96 пин тенкĕ ытла тупăш илме палăртнă. Паянхи куна симĕс сухан сутса 10 пин тенкĕне яхăн тупăш илнĕ те ĕнтĕ.

Артелĕн подсобнăй хуçалăхĕнче производствăри рабочисемпе работницăсемех ĕçлеççĕ. Вĕсем ирхине ĕç пуçланиччен, каçпа ĕç пĕтнĕ хыççăн кашни кунах пахчана туха-туха ĕçлеççĕ. Подсобнăй хуçалăхра ялан ĕçлеме М. Егоровăпа В. Егорова юлташсене хушнă. Вĕсем ирхине 5 сехетрен пуçласа каçхине 8—9 сехетчен канма пĕлмесĕр ĕçлеççĕ.

— Кăçал эпир хамăр валли çес мар, фронта памалăх та пахча-çимĕç туса илетпĕр, — теççĕ артельри рабочисемпе работницăсем.

Артель коллективĕ май уйăхĕнчи производство заданине 229 процент тултарчĕ. Июнь уйăхĕнче рабочисем плана татах та ытларах пурнăçлассишĕн пĕтĕм вăйран тăрăшса ĕçлеççĕ.

Ф. МАЛЫШКИН.

КАНАШ.

Май уйăхĕнчи плана 123 процент пурнăçларĕ

Шупашкар пристанĕ май уйăхĕнче таварсем турттармалли плана, тоннăпа шутласан, 123 процент пурнăçларĕ. Юлашки вăхăтра шкиперсенчен Скрябин, Соснин, Ляпин, Стремин юлташсем уйрăмăнах тухăçлăн ĕçлеççĕ.

Шкулсенчи пĕлӳ тĕрĕслевĕсем

Отличница Зоя

Зойăсăр пуçне вĕсен килĕнче тата виçĕ ача. Ашшĕ чылайранпа ĕнтĕ отечественнăй вăрçăра — нимĕç оккупанчĕсене пĕтерме çĕрте. Вăл тек-текех киле—тăван çемья патне çырусем çӳретет, кашни çырурах, Зойăна асăннă чухне, шкулта отлично вĕренме хушать.

Зоя Соколова, 5-мĕш «А» класра вĕренекенскер, вĕренӳ çулĕ пуçлансанах пур предметпа та аван вĕренме пуçланă, вĕренӳ çулĕ тăршшĕпех отлично вĕренсе пынă. Унăн вĕренӳ çулĕнче йывăрлăхсем те пулнă. Çемьере амăшĕсĕр пуçне колхоз ĕçĕнче никам та ĕçлекенни пулман пирки, кĕркунне те, хĕлле те, çуркунне те Зойăн хăйĕн йăмăкĕсемпе киле юлса вĕсене пăхма лекнĕ. Килти ĕçсене те вăлах туса пынă, амăшĕ ĕçрен килнĕ çĕре шыв кӳрсе, апат пĕçерсе хатĕрленĕ. Тăрăшмасăр пулмасть: вĕренӳре те хăйĕн юлташĕсем пекех ĕлкĕрсе пымалла. Зоя çавна лайăх ăнланса илнĕ.

Вĕренӳ çулĕ малалла васканă. Зоя отлично вĕренме тăрăшнă, киле парса янă заданисене яланах тимлĕн пурнăçланă.

Зоя аван вĕренсе пынă пулин те, учительсем унпа интересленмесĕр тăман. Вăл килте мĕнле пурăннине сăнасах тăнă. Амăшĕ колхоза ĕçлеме кайсан, Зоя хăйĕн йăмăкĕсемпе шăллĕне пăхма юлни шкул директорне А. Садиков юлташа хумхантарнă.

Шкул коридорĕнче шăпах: Класенче кăна пĕлӳ тĕрĕслевĕнчи ачасем ыйтусем çине ответлени илтĕнет. Пиллĕкмĕш «А» класра вăл кун математика предмечĕпе пĕлӳ тĕрĕслевĕ пулса иртрĕ. Ку предмета вĕрентекен учительница Е. Васильева юлташ шкул канцелярийĕнче, ачасен çыру ĕçĕсене тинкерсе пăхса ларать.

Васильева юлташ сасартăк ура çине тăчĕ, унтан шкул директорĕ еннелле çаврăнса: «Соколова Зоя ĕçĕне мухтамасăр тăма пултараймастăп, — терĕ. — Пăхăр-ха, пĕр йăнăш та тупма çук, ку ĕçе епле-ха «отлично» тесе хакламăн?..»

Çапла вара, Зоя Соколова пĕлӳ тĕрĕслевĕсенче пур предметсемпе те «отлично» паллăсем илчĕ, 6-мĕш класа отличница пулса куçрĕ.

Ив. МАЛГАЙ.
Патăрьелĕнчи туллимар вăтам шкул, Çĕрпӳ районĕ.

Октябрьски районри шкулсенче

Районри пуçламăш шкулсенче пĕлӳ тĕрĕслевĕсем вĕçленчĕç. Çĕньял Пукашри пуçламăш шкулта 4-мĕш класран 20 ача вĕренсе тухнă. Вĕсенчен 8-шне мухтав грамотисем панă. Çак класăн коллективĕ тата учитель Федор Евграфович Охильков юлташ, вăрçă вăхăтĕнчи йывăрлăхсене хăюллăн çĕнтерсе, вĕренӳ çулне ăнăçлăн вĕçлерĕç. Çавăн пекех Хурамалти пуçламăш шкулта вĕренекенсем те начар мар пĕлӳ кăтартрĕç. 4-мĕш класран пурте вĕренсе тухнă, 3 вĕренекен мухтав грамотисем илнĕ.

Районри 22 пуçламăш шкултан 5-шĕ вĕренӳ çулне ăнăçлăн вĕçлерĕç. Вăл шкулсенче тĕрĕслӳре пулнă вĕренекенсем пĕри те «начар» паллă илмен.

Трактористсем кросра

ТĂВАЙ. Комсомолăн МТС-ри пуçламăш организацийĕ комсомолпа профсоюзăн çуллахи кросне лайăх хатĕрленсе кĕтсе илчĕ. Июнĕн 3-мĕшĕнче кроса МТС-ра ĕçлекен служащисем, трактористсемпе трактористкăсем 94 çын хутшăнчĕç. Вĕсем лайăх результатсем кăтартрĕç.

500 метра К. Егорова, Е. Борисова, Н. Кузьмина, Ю. Матвеева комсомолкăсем 1 минута та 10 секундăра чупса тухрĕç. 1000 метра В. Марьин, А. Иванов, И. Широв трактористсем 3 минутăра чупса, малти вырăнсене йышăнчĕç.

Гранатăна В. Марьин 51 метр инçĕшне ывăтрĕ. Гранатăна тĕл ывăтас тĕлĕшпе комсомолка Е. Михайлова аван тĕслĕх кăтартрĕ. М. Прокопьева юлташ гранатăна 39 метра ывăтрĕ.

Пластунла шуса К. Егорова, А. Дмитриева пĕрремĕш вырăна тухрĕç. Вĕсем 30 метра 59 секундăра шуса тухрĕç.

Кроса хутшăннисенчен 93 çын ГТО значокĕн нормисене парчĕç.

А. ИВАНОВ.

Пирĕн земляксем

Снайпер Николай Маслов

Николай Маслов хăйĕн ача чухнехи пурнăçне Анат Кушар (Красноармейски район) ялĕнче пурăнса тата шкулта вĕренсе ирттернĕ. Унăн пурнăç çулĕ Совет çĕршывĕнчи ытти çамрăксен кунçулĕнчен нимĕнпе те уйăрăлса тăмасть.

1940 çулта Маслов юлташăн çамрăкранах кĕтнĕ ĕмĕчĕ çитнĕ. Ăна çав çул Хĕрлĕ Çар ретне илнĕ. Çарта вăл малтан—связист, каярахпа—артиллерист пулнă. 1941 çулта ăна командирсем хатĕрлекен ротăна куçарнă. Кунта вăл маскировка тăвас искусствăна тĕплĕн вĕренсе çитнĕ.

Вăхăт иртсех пынă. Подразделенире вăл лайăх енсемпе палăрнă. Ытти боецсемшĕн пример пулса тăнă.

1941 çулхи июнь уйăхĕнче Маслов юлташ чи пирвайхи хут çапăçăва кĕрет. Татти-сыпписĕр бомбăсем, минăсем, снарядсем çурăлса тăнине пăхмасăр, вăл тăшманпа вирлĕн çапăçать.

Пĕррехинче унăн отделенине питĕ кирлĕ участока хӳтĕлеме приказ панă. Противник çав участока кашни кунах атакăланă. Пирĕн паттăр воинсем çирĕп тăнă, участокран пĕр метр та чакман. Противника вăйлăн хирĕç тăрса, унăн вуншар салтакĕсене тата техникине пĕтере-пĕтере тăкнă. Маслов юлташ çав çапăçусенче снайпер искусствине лайăх вĕреннĕ.

1941 çулхи октябрĕн 14-мĕшĕнче Николай Маслов хăйĕн винтовкинчен персе 8 фина пĕтерсе тăкать. Çак кунтан пуçласа унăн снайпер счечĕ уçалать.

Пĕр ирхине Маслов çĕнĕ позици йышăннă та финсен салтакĕсене сыхласа ларнă. Вăл финсен виçĕ салтакĕ шуса пынине курать. Вĕсене вăл пĕрин хыççăн теприне пере-пере вĕлерет. Кунсăр пуçне тăшман оборонинче унăн 37 миллиметрлă туппине курать. Унăн расчечĕ пирĕн оборона çине пеме хатĕрленнĕ пулнă. Масловăн нумай шутласа тăма та вăхăт пулман. Вăл пĕр пĕччен тăшманăн тупă расчечĕпе çапăçма тытăнать. Хăйĕн снайперла мастерлăхĕпе тăшман çине темиçе хут тĕл персе, тупă расчетне стройран кăларать. Çакăнпа вăл лăпланмасть, тăшман тупри çинчен артиллеристсене пĕлтерет. Пирĕн артиллеристсем тупăпа темиçе хут персе тăшманăн 37 миллиметрлă туппине çĕмĕрсе тăкаççĕ.

Николай Маслов Хĕрлĕ Çара кайиччен учитель пулса ĕçленĕ. Халь вăл çурçĕр фронтĕнчи снайперсенчен пĕри. Хăйĕн çапăçури мастерлăхĕпе паттăрлăхне куллен ӳстерсе пырать. Унăн снайперла счетĕнче 69 оккупант. Унăн паттăрла ĕçне фронт командованийĕ тивĕçлипе хакласа, алла çыхмалли ылттăн сехет парса парнеленĕ, Правительство Хĕрлĕ Ялав орденĕ парса наградăланă.

С. ШАДИН.

М. И. Калинин Великобритани королĕне VI Георга вăл çуралнă кун ырă сунса янă телеграмма

Июнĕн 2-мĕшĕнче, Великобритани королĕ VI Георг çуралнă кун çитнĕ майпа, СССР Верховный Совет Президиумĕн Председателĕ М. И. Калинин ăна ырă сунса çакăн пек телеграмма янă:

«Эсир çуралнă куна хисепленĕ май эпĕ Сирĕн Величествăна хĕрӳллĕ салам яратăп, ырă сывлăхлă пулма тата Хăвăр пурнăçра телейлĕ пулма сунатăп.

Çавăн пекех тата туслă Британи халăхне пирĕн пĕрлехи тăшманпа кĕрешес ĕçре ӳсĕмсем тума сунатăп. Британи халăхĕпе пĕрле Совет Союзĕн халăхĕсем тата ирĕклĕхе юратакан ытти çĕршывсен халăхĕсем гитлерла Германине унăн вăрçă машинине вăйлăрах та вăйлăрах пыра-пыра çапаççĕ, эпир тĕппипех çĕнтерес куна çывхартса пыраççĕ».

Великобритани королĕ VI Георг М. И. Калинин ырă сунса янă телеграмма çине ответлесе янă телеграмма

СССР Верховный Совет Президиумĕн Председателĕ М. И. Калинин ырă сунса янă телеграмма çине ответлесе, Великобритани королĕ VI Георг М. И. Калинин патне çакăн пек телеграмма янă:

«Эпĕ çуралнă куна уявланă май Эсир хăвăр ман пата çав тери кăмăллăса салам янăшăн тата Британи хĕçпăшалне пирĕн пĕрлехи тăшманпа кĕрешес ĕçре ӳсĕмсем тума суннăшăн — Сире, господин Президент, тав тăватăп.

Советсен çав тери чапа тухнă хĕçпăшаллă вăйĕсен, çавăн пекех тата вĕсен Британипе Америка тата ытти союзлă юлташĕсен пĕрлешӳллĕ ĕçĕсем, эпĕ иккĕленместĕп, эпир пурте пурнăçлама хатĕр тăракан тулли çĕнтерĕве туса парĕç».

СССР Верховный Совет Президиумĕн Председателĕ М. И. Калинин Афганистан королĕ Мохаммед Захир Шах патне янă саламлă телеграмма

Афганистанăн майăн 27-мĕшĕнче пулнă наци праздникĕ тĕлне СССР Верховный Совет Президиумĕн Председателĕ М. И. Калинин Афганистан корольне Мохаммед Захир Шаха çакăн пек саламлă телеграмма янă:

«Афганистан никама пăхăнманни 25 çул тултарнă май эпĕ Сирĕн Величествăна чунтан саламлатăп тата Сирĕн çĕршывăра çитĕнӳсем туса чечекленсе ӳссе пыма сунатăп».

Афганистан королĕ Мохаммед Захир Шах СССР Верховный Совет Президиумĕн Председателĕ М. И. Калинин патне ответлесе янă телеграмма

«Сирĕн Превосходительствăна кăмăлтан янă саламшăн тав тăватăп, Сирĕн Превосходительствăна Сирĕн çĕршывăр чаплă пултăр та чечекленсе ӳссе пытăр тесе сунатăп».

Ют çĕршывесенче

ЧЕРЧИЛЛЬ АНГЛИЕ ТАВĂРĂННĂ

ЛОНДОН, июнĕн 5-мĕшĕ. (ТАСС). Рейтер агентстви çапла пĕлтерет: паян ирхине ирех Черчилль тата унпа пĕрле пулнă Иденпа имперски генеральнăй штаб начальникĕ Брук Англие таврăннă.

ЧЕРЧИЛЛЬ ÇУРÇĔР АФРИКĂРА ПУЛНИ ÇИНЧЕН

ЛОНДОН, июнĕн 6-мĕшĕ. (ТАСС). Англин информаци министерстви çапла пĕлтерет: Алжирти радио пĕлтернĕ тăрăх, Черчилль Çурçĕр Африкăра пулнă. Унта унпа пĕрле Америкăри Пĕрлешӳллĕ Штатсен çарĕн генеральнăй штабĕн начальникĕ Маршал генерал пулнă. Алжирти радио комментаторĕ каланă тăрăх, Çурçĕр Африкăри калаçусем Вашингтонри калаçусен вĕçĕ пулса тăнă. Вĕсен тĕллевĕ çакăн пек пулнă: «тĕнĕл держависене аркатмаллах вăйлăн пырса çапмалли планăн деталĕсене туса хурасси». Кунти калаçусене çаксем хутшăннă: ютçĕршыв ĕçĕсен министрĕ Иден, имперски генеральнăй штаб начальникĕ Алан Брук, союзниксен Çурçĕр Африкăри хĕçпăшаллă вăйĕсен главнокомандующийĕ Эйзенхауэр генерал, Вăтаçĕр тинĕс çинчи сывлăш çар вăйĕсен командующийĕ авиацин главнăй маршалĕ Теддер, Вăтаçĕр тинĕс çинчи тинĕс-çар вăйĕсен командующийĕ Кэннингхэм адмирал, Александер генерал, Монтгомери генерал.

СОЮЗНИКСЕН АВИАЦИЙĔН ĔÇĔСЕМ

ЛОНДОН, июнĕн 6-мĕшĕ. (ТАСС). Союзниксен Çурçĕр Африкăри войскисен штабĕ çапла пĕлтерет: июнĕн 5-мĕшĕнче «Вĕçекен крепость» йышши самолетсен пысăк соединенийĕсем Специе (çурçĕр-хĕвеланăç Италия) тапăннă. Вăйлă пушарсем тухнă тата вăйлă взрывсем пулнă. Американецсен ытти бомбардировщикĕсем Сардини утравĕ çинчи аэродромсене тапăннă. Июнĕн 5-мĕшĕнче кăнтăрла Пантеллери утравне атакăланă.

Июнĕн 5-мĕшĕнче ирхине союзниксен тинĕс çинчи вăйĕсем Пантеллери утравĕн çыранри батарейисем çине каллех бомбăсем пăрахнă.

Рейтер агентстви пĕлтернĕ тăрăх, американецсен бомбардировщикĕсем июнĕн 4-мĕшĕнче кăнтăрла Таранто çывăхĕнчи Гроттальe аэродромне (кăнтăр Италия) ăнăçлăн атакăланă.

ИТАЛИ ПРЕДПРИЯТИЙĔСЕНЧИ РАБОЧИСЕМ МАССĂЛЛĂН ТАРАÇÇĔ

ЛОНДОН, июнĕн 5-мĕшĕ. (ТАСС). Алжирти радио çапла пĕлтерет: Итали рабочийĕсем, бомбардировкăсенчен çăлăнса юлас тесе, заводсенчен тараççĕ. Таракансен хисепĕ питех те ӳссе кайнă пирки Итали правительстви çак кунсенче уйрăм декрет кăларнă. Çав декрет тăрăх, ĕçрен пăрахса каякан рабочисене военнăй трибунал судне параççĕ. Предприятисенчен таракан çынсене арестлеме Италире ятарласа хĕçпăшаллă отрядсем тунă.

Мароккăри радио çапла пĕлтерет: хальхи вăхăтра Сардини утравĕ çинчи Кальяриран мĕнпур гражданла халăха урăх çĕре куçараççĕ.

ФРАНЦУЗ НАЦИНЕ ИРĔКЕ КĂЛАРАКАН КОМИТЕТ КАЛАНИ

РАБАТ, июнĕн 5-мĕшĕ. (ТАСС). Француз нацине ирĕке кăларакан комитет хăйĕн официальнăй заявленийĕнче çапла каланă: комитет Франци халăхĕн центральнăй влаçĕ пулса тăрать. Французсем çак вăрçа хутшăнса кĕрешес ĕçе комитет хăй çине илет, вăл Франци суверинитетне Франци çав комитет аллинче тăракан мĕнпур территорийĕсем çинче те пурнăçа кĕртсе пырать тата Франци интересĕсене ытти çĕршывсенче сыхласа тăрать. Комитет çапла пĕлтерет: республика законĕсем хушнă тăрăх, вăл пĕтĕм влаçа метрополие ирĕке кăларнă хыççăн организациленĕ вăхăтлăх правительстви аллине парать.

Комитет пĕрлехи тăшмана хирĕç вăрçас ĕçе, пĕтĕм союзниксемпе тачăн килĕштерсе пырса, тĕнĕл держависене тĕппипех çĕнтерсе тăкиччен туса пыма пулать. Республикăри пур ирĕклĕхсене, законсене тата республика режимне çĕнĕрен чĕртсе яма Комитет чаплă сăмах парать, çавăн пекех вăл Франци халăхне вăйпа йышăнтарнă режима, законсăр хăтланас режима пĕтĕмĕшпех пĕтерсе тăкма чаплă сăмах парать.

Францие тепĕр хут чĕртсе ярса ура çине тăратас ĕç нацин мĕнпур вăйĕсене пĕрлештерме хушнине шута илсе, комитет пĕтĕм французсене хăй хыççăн пыма чĕнет. Вара Франци тăшмансемпе кĕрешсе хăйĕн ирĕклĕхне, мухтавне тупĕ, союзлă аслă державăсем хушшинче хăйĕн яланхи вырăнне йышăнĕ.

ФРАНЦУЗСЕН ЛОНДОНРИ НАЦИ КОМИТЕТНЕ ПĔТЕРНИ

ЛОНДОН, июнĕн 6-мĕшĕ. (ТАСС). АФИ агентстви çапла пĕлтерет: кĕрешекен Францин авторитетлă çыннисем каланă тăрăх, де Голль генерал Лондона телеграмма янă. Унта вăл французсен наци комитечĕн пур членĕсене те кашни Алжира пыма хушнă. Лондонра комитет ĕçĕсене пĕтерме юстицин тата халăха сутта кăларас ĕçĕн наци комиссарĕ Кассен, çавăн пекех тата наци комитечĕн председатель заместителĕ д'Астье де Вижери генерал юлмалла.

АРГЕНТИНĂРИ ВОССТАНИ

НЬЮ-ЙОРК, июнĕн 5-мĕшĕ. (ТАСС). Юнайтед пресс агентстви пĕлтернĕ тăрăх, Раусон генерал пĕтĕм Аргентинине военнăй положени туса хунă. Ромирес генерал пичет представителĕсене çапла каланă: Аргентинăн мĕнпур хĕçпăшаллă вăйĕсем, вăл шутра флот та, çĕнĕ правительство майлă.

Çĕнĕ правительствăн чи малтанхи ĕçĕ—Буэнос-Айрес провинцин губернаторĕ пулнă Мануэль Фресконă, Гитлер майлăскере, арестлени пулнă.

Юнайтед пресс агентстви пĕлтернĕ тăрăх, Аргентинăн сирпĕтнĕ президенчĕ Кастильо Ла Платăна çитнĕ те 2-мĕш дивизин командующине Массон генерала парăннă.

КĔСКЕН

▲ Берлинра официальнăй йĕркепе çакна пĕлтернĕ: Кубань районĕнче нимĕç авиацин командующийĕ генерал-лейтенант Руш вилнĕ.

Ответлă редактор В. Я. ЯКОВЛЕВ.

РЕДАКЦИ АДРЕСĔ: г. Чебоксары, ул. Володарского, 5, Дом печати. ТЕЛЕФОНСЕМ: редакторăн—0—67, редакци секретарĕн—4—26, парти пурнăç пайĕн—3—99, промышленноçпа ялхуçалăх пайĕн—5—31, издательство конторин—0—23.

НТ 715

Типография № 1, Управления полиграфпромышленности при СНК ЧАССР Заказ № 2 Ф. [illegible]